ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄՏՈՒԳՎԱԾ է 1961 թ.

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

«ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՅԵՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ» ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՒՍՈՒԼՏԱՆՏԻՆ

346

ԿԱԶՄԵՑ Բ. ԼԵՅԲԶՈՆ

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՅԵՎ ԲՐԻԳԱԴԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԵՐԻ ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐԻ

ՀԵՌԱԿԱ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

Հ Կ (Բ) Կ Կ Հ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
«ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»
ԵՐԵՎԱՆ 1937

ՀԱՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 2

07.02

А 3664

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿ «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱԾԽԱՏԱՆՔԸ ՅԵՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ԹԵՐԹԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ» ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ԱՌԹԻՎ

Դասախոսությունը մանրամասն պատմում է, թե Պաջ-Ավիաքիմ կազմակերպությունն ինչպես պետի աշխատի գյուղում։ Նա գրված է շատ պարզ, և հասկանալի կլինի յուրաքանչյուր հեռակայողի համար։ Դրա համար էլ կոնսուլտացիայի ժամանակ կարիք չկա կրկնելու դասախոսության ամբողջ նյութը, կամ հատկապես ստուգելու, թե հեռակայողներն ինչպես են յուրացրել յուրաքանչյուր բաժինը։ Ավելի կարևոր է կոնսուլտացիան այնպես կազմակերպել, որ պատի թերթերի խմբագիրները հասկանան իրենց դերը պաշտպանության աշխատանքում և նշեն մոտակա մի քանի ամիսների իրենց աշխատանքի պլանը։

Ամենահարմարն է զրուցն սկսել հենց իրենց՝ հեռակայողների փորձի քննությունից։ Պարզել, թե պատի թերթերը վորքան հաճախ են գրում պաշտպանության թեմաների մասին և հատկապես ինչի մասին են գրում (մասնավորապես պետք է ստուգել թե պատի թերթերն ինչպես են լուսաբանել կարմիր բանակի դինակոչը)։

Այս բաժնի մասին ղեկավարի յեզրափակիչ խոսքը խիստ պատասխանատու յէ։

Այնպես պիտի անել, վոր խմբագիրների համար միանգամայն պարզ լինի, վոր պաշտպանության թեմաներով անհրաժեշտ է զբաղվել ամեն օր յեվ վոչ միայն տոնակատարությունների յեվ հատուկ կամպանիաների ժամանակ։ Կոնսուլտանտը հեռակայողներին պիտի բացատրի այն միջազգային բարդ իրադրությունները, վորոնք յուրաքանչյուր խորհրդային հայրենասերից պահանջում են չարունակ հոգ տանել սոցիալիստական հայրենիքի պաշտպանության մասին։ Կոնսուլտանտը պետք է նշի, վոր պատի թերթի ամբողջ աշխատանքն ուղղված պիտի լինի կոլտնտեսականների մեջ խորհրդային հայրենասիրության զգացմունք առաջացնելու և ամրապնդելու ուղղությամբ։

Հեռակայողներին կարելի յե տալ մի քանի գործնական խորհուրդ։ Թող պատի թերթի խմբկոլները մշտական նամակագրություն ստեղծեն Կարմիր բանակում յեղած կոլտնտեսականների հետ։ Կարմիր բանակայիններից ստացված և ապա պատի թերթում տեղավորված նամակները դաստիարակչական խոշոր դեր կխաղան։ Նրանք կուժեղացնեն կոլտնտեսականների սերը դեպի Կարմիր բանակը, կմեծացնեն նրանց հետաքրքրությունը դեպի ռազմական ուսուցումը։

Պատի թերթում կարելի յե նաև առանձին կտորներ տեղավորել այն նամակներից, վոր կարմիր բանակայինները գրում են իրենց ծնողներին ու ազգականներին։

Այս, պատի թերթը պետք է պարբերաբար տպագրի նախազինակոչիկների անունները, փոփոխիկների հավաքի գնացած կամ այնտեղից վերադարձած կոլտնտեսականների անունները։

Երբեմն-երբեմն կարելի յե տեղավորել նաև քաղաքացիական կռիվների ժամանակ նախկին պարտիզանների ու կարմիր բանակայինների հիշողությունները։

Քաղաքացիական կռիվներից վերցրած հետաքրքիր պատմվածքները ևս յերիտասարդության վրա դաստիարակչական ազդեցություն կունենան։

Մի խոսքով, պատի թերթը պետք է ձգտի նրան, որ բազմապիսի կենդանի նյութերի հրապարակումով անընդհատ բարձրացնի կոլտնտեսականների հետաքրքրությունը դեպի յերկրի պաշտպանության խնդիրները, դեպի պաշտպանության աշխատանքի հարցերը։

Տպագիր թերթերում հաճախ կարելի յե հանդիպել այնպիսի տեղեկությունների, թե ինչպես սահմանային շրջանների կոլտնտեսականները հերոսական պայքար են մղում խորհրդային սահմանները խախտողների, լրտեսների և դիվերսանտների դեմ, թե ինչպես են օգնում կարմիր բանակայիններին ռազմական ուսուցման ժամանակ և այլն։ Այս փաստերի մասին ևս պետք է գրել պատի թերթերում։ Այնուհետև հարկավոր է հեռակայողներին խորհուրդ տալ, որ պատի թերթում տպագրեն կենտրոնական թերթերում ու ժուռնալներում տպագրված կարմիր բանակային յերգերը։

Եվ վերջապես ռազմական գրքերի, քաղաքա-
ցիական կռիվների մասին յեղած պատմվածքների,
վեպերի մասին գրախոսականները (կամ ուղղակի
տեղեկություններ նրանց մասին), կինոնկարների
մասին գրախոսականները (կամ ավելի լավ է այդ
նկարը դիտած մարդկանց կարծիքները)—այս ամենը
են, վորպես պաշտպանության պրոպագանդի ձևեր,
պետք է տեղ գտնեն պատի թերթերում։ Որինակ,
պատի թերթի համար հիանալի նյութ կարելի յե
պատրաստել, յերբ կոլտնտեսականները կդիտեն «Չա-
պաև», «Մենք Կրոնշտադտից ենք» և նման կինոնկար-
ներ։

Կոնսուլտանտը շարունակ պետք է ընդգծի, վոր
պատի թերթերը պաշտպանության աշխատանքը պետք է
կատարեն սիստեմատիկաբար։ Հենց այստեղ էլ, վորպես
գործի սկզբում պետք է մի քանի կոնկրետ թեմա նշել
և հեռակայողներին խորհուրդ տալ, վոր այն մտցնեն
իրենց պատի թերթի պլանի մեջ, այն հաշվով, վոր
հետո, հետագա կոնսուլտացիաների ժամանակ ստուգ-
վի, թե հեռակայողներն ինչպես են կատարել այդ
աշխատանքը։

Կոնսուլտացիայի չորրորդ մասը պետք է նվիր-
ված լինի պաշտպանության աշխատանքի այն կոնկ-
րետ խնդիրներին վորոնց կատարման համար կոչված
են պայքարել և պատի թերթերը։ Հեռակայողներին
պետք է ներշնչել, վոր այդպիսի գործերի բացակա-
յությունն արժեքազրկում է այն մեծ ու խիստ կա-
րևոր կազմակերպական դաստիարակչական աշխատանքը,

վորի մասին խոսվեց կոնսուլտացիայի առաջին մասում։ Թերթը կազմակերպիչ է և նրա կոչերը միջոց է պետք է ամրապնդվեն կոնկրետ կազմակերպչական աշխատանքով։

Թե հատկապես ինչ պիտի անեն Պաշ-Ավիաքիմի կազմակերպությունները, դրա մասին դասախոսության մեջ ասված է մանրամասն։ Կոնսուլտացիայի ժամանակ հեռակայողներին պետք է նախաձգուջացնել, վոր նրանք միանգամից չձեռնարկեն բոլոր խնդիրներին—և՛ քիմիական ջոհատ կազմակերպելուն, և՛ պաշտպանություն տան հիմնելուն, և բոլոր խմբակները կազմակերպելուն։ Հարկավոր է գործն սկսել մի վորևե խնդրից, սակայն գործը համառորեն մինչև վերջ տանել։

Թե ինչից պիտի սկսել, թե պատի թերթը հատկապես ինչի համար պիտի պայքարի, այդ ցույց կըտան տվյալ կոլտնտեսության կոնկրետ պայմանները։ Հեռակայողը դրա մասին պետք է զրուցի կուսակազմակերպչի հետ, ակտիվի հետ, յերիտասարդության, պահեստի հրամանատարների, նախկին կարմիր բանակայինների հետ։ Ինքը, կոնսուլտանտը մի ընդհանուր, միասնական պլան չպետք է փաթաթի հեռակայողների վրին։ Կոնսուլտացիայի ժամանակ ավելի կարևոր է հեռակայողներին սովորեցնել, թե թերթն ինչպես պիտի կամպանիա մղի այս կամ այն ձեռնարկության հասար։

Պատի թերթը Պաշ-Ավիաքիմի աշխատանքի կազմակերպիչը պիտի լինի։ Սակայն թերթն ունի իր

առանձնահատուկ, յուրահատուկ մեթոդները և երբեք չպետք է փոխարինի մյուս կազմակերպություններին: Ի հարկե, միանգամայն հնարավոր է, որ պատի թերթի խմբագիրը միաժամանակ Պաշ-Ավիաքիմի վորևե խմբակի ղեկավարը լինի: Սակայն այդպիսի զուգադիպություններ կարող են և չլինել, իսկ խմբագրի դերը դրանից ամենևին չի նսեմանում: Պատի թերթն իր կարևոր խնդիրներն ունի—այս կամ այն ձեռնարկման շուրջը հասարակական կարծիք ստեղծել կոլտնտեսականների մեջ, ժամանակին հարց դնել դրա մասին, բացատրել նրա նշանակությունը և այնպես անել, վոր նա մինչև վերջ հասցվի: Ամեն որ լուսաբանել Պաշ-Ավիաքիմի աշխատանքը, քննադատությամբ ուղղել նրա թերությունները—ահա թե ինչ պետք է սովորեցնել հեռակայողներին:

Հասկանալի յե, վոր պիտի սովորեցնել վոչ թե պատրաստի դեղատոմսերով, այլ այնպիսի մի վորևե գործնական փորձի վերլուծմամբ, վոր կատարել ե պատի թերթը կամ տպագիր թերթը:

Ահա, որինակ. «Ստախանովեց» թերթի խմբագիրը գրում ե, վոր կոմյերիտական Սիդորինը հետաքրքրվում ե ռազմական հարցերով: Նա զրույց ունեցավ նրա հետ և ոգնեց, վոր մի նամակ գրի պատի թերթին: Այդ նամակում խիստ քննադատվում եր այն, վոր կոլտնտեսության մեջ Պաշ-Ավիաքիմի աշխատանքն անուշադրության ե մատնված: Ընկ. Սիդորինն առաջարկում եր, վորպես սկիզբ, հրաձգային խմբակ կազմակերպել: Թող վարչությունը դրա հա-

մար միջոցներ տրամադրի, իսկ կոմյերիտական կազմակերպությունն զբաղվի հրաձգարանի կառուցմամբ։ Ընկ. Սիդորինն իր նամակը վերջացնում էր մի կոչով՝ պահեստի հրամանատար կոլտնտեսության հաշվետար Աֆրիկանովին—իր վրա վերցնել խմբակի ղեկավարությունը։

Խմբագրությունը տեղավորեց այդ նամակը և ընթերցողներին առաջարկեց իրենց կարծիքը հայտնել ընկ. Սիդորինի հարուցած հարցի մասին։ Խմբագրական կոլեգիայի անդամներից մեկը յեղավ մի քանի կոմյերիտականների մոտ, խոսեց կոմյերիտական կազմակերպության քարտուղարի հետ։

Նրանք սիրով անձամբ գրվեցին հրաձգային խմբակին և պարտավորություն վերցրին զբաղվել հրաձգարանի կազմակերպման գործով։ Դրա մասին նրանք փոքրիկ թղթակցություններ գրեցին պատի թերթին։ Հաշվետար Աֆրիկանովը համաձայնեց խմբակը ղեկավարել և նա էլ, խմբագրի խնդրանքով դրա մասին գրեց պատի թերթում և միաժամանակ հայտնեց, թե վորը պիտի լինի խմբակի պարապմունքների ծրագիրը։ Ծերունի վորսկան Սիմոնովը շատ լավ հրաձիգ է։ Նա իր թղթակցության մեջ խիստ գրգռեց յերիտասարդությանը, գրելով, թե՝ «դուք ինձ չեք հասնի, ձեզ մրցման եմ կանչում»։

Այնքան շատ նյութ հավաքվեց, վոր խմբագրական կոլեգիան վորոշեց հատուկ արտակարգ համար լույս ընծայել։ Մի փոքրիկ առաջնորդողից հետո, վորի մեջ խոսվում էր, թե ինչ խոշոր նշանակություն ունի

ընկ. Միդորինի առաջարկությունը, տեղավորված եյին բոլոր հավաքած թղթակցությունները։

Առաջին իսկ հերթական նիստում կոլտնտեսության վարչությունը քննության առավ պատի թերթի համարը և փող բաց թողեց հրացաններ գնելու համար։ Պատի թերթն իր հաջորդ համարում տեղավորեց վարչության այդ վորոշումը և հաղորդեց, թե ով և գնալու հրացաններ գնելու և պատմեց, թե ով և գնում հրաձգարանը կահավորելու։

Թերթը գործը մինչև վերջ հասցրեց. հրաձգային խմբակն սկսեց աշխատել։ Դրանից հետո ել թերթը շարունակեց ուշադիր հետևել խմբակի աշխատանքին, պարբերաբար հաղորդում էր նրա աշխատանքի մասին, առանձին հրաձիգների հաջողության մասին, քննադատում եր անկարգապահներին և այլն։ Իսկ հետո, շուտով նույն թերթի նախաձեռնությամբ հրաձգային մրցություն տեղի ունեցավ հարևան կոլտնտեսության հետ։

Ա ա այս, կամ սրա նման որինակի հիման վրա կոնսուլտանտը հեռակայողներին պետք է ցույց տա, թե թերթն ինչպես պիտի բացատրի պաշտպանության աշխատանքի կարևորությունը, ինչպես պիտի հասարակական կարծիք ստեղծի։ ինչպես պիտի սկսած գործը մինչև վերջ հասցնի։

Խորհուրդ ենք տալիս կոնսուլտացիային հրավիրել նաև Պաշ-Ավիաքիմի շրջանային կազմակերպության ներկայացուցչին։ Թող նա հեռակայողներին պատմի շրջանի կոլտնտեսություններում կատարվող աշխա-

տանյի մասին և օգնի նրանց ապագա աշխատանքի պլանը նշելու:

Մինչ այդ, հեռակայողները պաշտպանության խնդիրները գնելու վորոշ փորձ ձեռք կբերեն, հանդես կգան նաև լավագույն պատի թերթեր: Կարելի է կոնսուլտացիայի ժամանակ լսել այդպիսի թերթերի խմբագիրներին և բոլոր հեռակայողների հետ վերլուծել նրանց պատի թերթերը: Նախապես կարելի յե մի քանի հեռակայողների հանձնարարել, վոր այդ թերթերի վերաբերյալ տեսություն տան: Յեթե առաջին կոնսուլտացիան իր արդյունքն ունեցել է, ապա մի աշխույժ զրույց կսկսվի: Յեթե կոնսուլտանտն այնպես է արել վոր պատի թերթերը գրում են պաշտպանության թեմաների մասին, ապա ամեն մի խմբագիր մտքերի փոխանակության համար նյութ կգտնի, կծագեն նոր թեմաներ, պատի թերթերի նոր առաջարկություններ՝ պաշտպանության աշխատանքի բարելավման մասին:

Այս կոնսուլտացիայի յերկրորդ մասը խորհուրդ ենք տալիս հատկացնել այն համարի պլանը մշակելուն, վոր պիտի նվիրվի Կարմիր բանակի տասնհինգերորդ տարեդարձին (փետրվարի 23): Դրա մասին առաջուց պետք է նախազգուշացնել հեռակայողներին, վորպեսզի կոնսուլտացիայի գան պլանի նախագծով, նախորոք մտածված թեմաներով:

Հոբելյանական պատի թերթերի ուրվագծերը կոնսուլտանտին պարզ կլինեն այն ժամանակ, յերբ կծանոթանա, թե հեռակայողներն ինչ են գրում պաշտ-

պանության հարցերի մասին։ Առաջին կոնսուլտացիայում պետք է պատմել նաև այն մի քանի թերթերի օրինակը, որոնք ամբողջ տարվա ընթացքում ոչինչ չեն գրում Պաշ-Ավիաքիմի աշխատանքի մասին, Կարմիր բանակի մասին, բայց փետրվարի 23-ին հանդիսավոր համար են լույս ընծայում։

Հնուակայողներին պետք է հասկացնել, որ այդպիսի համարի նյութն անխուսափելիորեն շատ ընդհանուր կլինի, հետևապես քիչ օգուտ կտա։ Ուրիշ բան է, յեթե հոբելյանական համարը շատ կարճ գրի յերկրի պաշտպանության ընդհանուր խնդիրների և ունեցած նվաճումների մասին, իսկ գլխավոր ուշադրությունը կենտրոնացնի նրա վրա, թե ինչ է արված իրենց կոլտնտեսությունում, ինչ հաջողություններով կարող են կոլտնտեսականները դիմավորել Կարմիր բանակի օրվան։ Պատի թերթը փետրվարի 23-ին պետք է ի մի ամփոփեն Պաշ-Ավիաքիմի խմբակների աշխատանքը, ցույց տան, թե կոլտնտեսականները որքան են պատրաստ իրենց հայրենիքը պաշտպանելու։ Այդ նույն համարում պետք է նշել և այն, ինչ դեռ չի արված, բայց անպայման պետք է կազմի յեկող տարվա աշխատանքի պլանի հիմքը։

Հնուակայողների հետ միասին նշելով պլանի թեմաները՝ կոնսուլտանտը պետք է հատկապես կանգ առնի այն խնդրի վրա, թե ինչ նշանակություն ունի ինֆորմացիան պատի թերթում, պաշտպանության հարցերի մասին։ Պաշ-Ավիաքիմի խմբակների աշխատանքը, խմբակի առանձին անդամների նվաճումները,

ռազմաուսուցման պիտույքները (ինչ է նոր ստացված, ինչ է գնվելու), արձակուրդ յեկած հրամանատարները ու կարմիր բանակայինների հետ ունեցած զրույցները ու այս ամենը և պաշտպանության թեմաների մասին արից շատ նյութեր պետք է արտացոլեն պատի թերթում և այն էլ ոչ թե յերբեմն-յերբեմն, այլ մշտապես, կանոնավոր կերպով։

A $\frac{I}{3664}$

ՀՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 2

Ֆյուդրատի տպարան, Երևան

Գլավլիտի լիազոր № 2239, պատվեր 7, տիրաժ 200

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.
FL0038391

[034]

A I/3664

Бро